

See lehekülg on tõlgitud masintõlkega [Linki]. Masintõlkes võib olla vigu, mis võivad vähendada selgust ja õigsust; ombudsman ei vastuta mis tahes erisuste korral. Kõige usaldusväärsem ja õiguskindlam teave on algversioonis eespoolset lingil (inglise keel). Lisateave on meie keele- ja tõlkepoliitikas [Linki].

Euroopa Ombudsmani otsus, millega lõpetatakse Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1092/2010/MHZ uurimine

Otsus

Juhtum 1092/2010/MHZ - Alguskuupäev: {0} 07/06/2010 - Otsuse kuupäev: {0} 20/12/2010 - Asjassepuutuvad institutsioonid Euroopa Komisjon (Institutsiooni poolt lahendatud) |

Kaebuse esitaja on lahutatud Poola kodanik, kes elab Poolas koos oma lastega. Tema endine abikaasa taotles peretoetusi Austrias, kus ta elas ja töötas. Arvestades, et kaebuse esitaja ja tema lapsed ei saa tõenäoliselt isalt toetusi, palus ta Austria ametiasutustel talle toetusi maksta otse. Viimane keeldus siiski põhjusel, et lastel ei olnud õigust toetustele, kuna nad ei elanud koos oma isaga sama katuse all. Seejärel kaebas kaebuse esitaja komisjonile, et Austria on rikkunud määrust (EÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta Euroopa Liidu piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes. Komisjon teatas talle, et tema juhtumit selgitab Euroopa Kohtu eelotsuse küsimus sarnases kohtuasjas. Komisjon ei võtnud aga kaebuse esitajaga ühendust pärast Euroopa Kohtu otsuse tegemist. Selleks ajaks oli möödunud peaaegu kolm aastat ilma mingite tulemusteta. Kaebuse esitaja esitas seega kaebuse ombudsmanile.

Oma arvamuses kirjeldas komisjon kõiki menetlustoiminguid, mida ta oli eespool nimetatud ajavahemiku jooksul võtnud. Need olid seotud ELi toimimise lepingu artikli 258 kohase rikkumismenetlusega, eespool nimetatud määrusega loodud mehhanismiga, asjaomaste Poola ja Austria ametiasutuste vahelise vahendusmenetlusega ning esildisega võõrtöötajate sotsiaalkindlustuse halduskomisjonile. Lisaks märkis komisjon, et Austria ametiasutused olid lõpuks teinud kaebuse esitajale asjakohase makse. Seejärel teatas kaebuse esitaja ombudsmanile, et on komisjoni tegevuse tulemustega täielikult rahul.

Arvestades, et komisjoni tegevus kaebuse esitaja juhtumis oli tõhus, lõpetas ombudsman juhtumi vastavalt komisjoni otsusele. Ta tunnistas, et komisjon tegi kõik endast oleneva kaebuse esitaja abistamiseks, ning kiitis institutsiooni konstruktiivse lähenemisviisi eest tema uurimisele.

Kaebuse taust

1. Kaebuse esitaja, lahutatud Poola kodanik, elab Poolas koos lastega. Ta on nende seaduslik esindaja. Asjaomasel ajal töötas kaebuse esitaja Poolas, kuid tal ei olnud õigust saada Poola õiguse alusel perehüvitisi, sest tema sissetulek pereliikme kohta ületas riiklikku ülemmäära. Kaebuse esitaja endine abikaasa ja isa elasid ja töötasid Austrias. 2005. aastal taotles ta Austria õiguse alusel perehüvitisi.
2. Arvestades, et kaebuse esitaja ja tema lapsed ei saanud tõenäoliselt isalt peretoetusi, pöördus ta 2005. aastal Austria ametiasutuste poole. Ta tegi seda pädeva Poola asutuse kaudu, et saada Austria saastekvoote otse Poolas. Sellest tulenevalt edastasid Austria ametiasutused kaebuse esitajale 2005. aasta perehüvitised. Seejärel otsustasid need ametiasutused siiski, et eespool nimetatud makse tehti ekslikult ning et kaebuse esitaja endine abikaasa ja tema laste isa ei vastanud vajalikele abikõlblikkuse tingimustele. Nad leidsid, et isa, kes ei ela koos oma lastega, ei saa pidada pereliikmeks vastavalt määrusele (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustuskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes (edaspidi „määrus“) [\[1\]](#) [\[Linki\]](#) ja kooskõlas Austria õigusega (Familienlastenausgleichsgesetz, 1967).
3. Kaebuse esitaja pöördus seejärel nii Austria kui ka Poola SOLVITi keskuste poole, kuid mõlemad keskused lõpetasid juhtumi 6. novembril 2007. Nad soovitasid kaebuse esitajal pöörduda komisjoni poole.
4. Aastal saatis kaebuse esitaja komisjonile kaebuse. Komisjon saatis tema juhtumi tagasi Austria ametiasutustele ja teavitas sellest kaebusest. Samuti teavitas ta pädevaid Poola ametiasutusi.
5. Seejärel esitas kaebuse esitaja oma esimese kaebuse ombudsmanile (1664/2008/(AW)MHZ). Kuna kaebus oli suunatud Austria ametiasutuste vastu, ei kuulunud see ombudsmani pädevusse. Seetõttu lõpetas ombudsman juhtumi ja soovitas kaebuse esitajal pöörduda uuesti komisjoniga. Samuti saatis ta 24. novembril 2008 komisjonile kirja, milles teavitas teda kaebusest.
6. Seejärel kaebas kaebuse esitaja uuesti komisjonile. Komisjon edastas tema kaebuse võõrtöötajate sotsiaalkindlustuse halduskomisjoni Austria liikmele, paludes juhtumit uurida ning vastata otse kaebuse esitajale ja koopia komisjonile.
7. Pärast Poola ametiasutuste ametlikku taotlust arutas halduskomisjon seejärel küsimust, keda tuleks määruuses esitatud *määratluse* kohaselt käsitada pereliikmena. Austria jäi oma varasema seisukoha juurde, samas kui komisjon ja ülejäänud praegused liikmesriigid olid Austria seisukoha vastu. Komisjon palus Poola ja Austria ametiasutustel lahendada kaebuse esitaja juhtum kahepoolsete kontaktide kaudu. Sellele järgnenud kahepoolsed arutelud ei olnud siiski edukad, sest Austria keeldus endiselt maksmast.

8. Selle tulemusena registreeris komisjon 2008. aasta lõpus kaebuse esitaja kaebuse rikkumiskaebusena. Komisjon leidis, et i) määrust kohaldatakse kaebuse esitaja olukorra suhtes ja ii) Austria peaks maksma hüvitisi Euroopa õiguse alusel. Kuna Austria keeldus seda tegemast, kavatses komisjon algatada tema suhtes rikkumismenetlust. Oma vastuses kaebuse esitaja kaebuse 1664/2008/(AW)MHZ kohta saadetud kirjale teatas komisjon 6. novembril 2008 ombudsmanile oma kavatsusest alustada rikkumismenetlust. Ta esitas ka ammendava teabe kaebuse esitaja juhtumi kohta ja tegi ettepaneku saata kirja tõlge poola keelde. Ombudsman edastas tõlke kaebuse esitajale.

9. 25. augustil 2009 teatas komisjon vastuseks kaebuse esitaja 15. juuni 2009. aasta kirjale, et:

a) astus ametlikke menetlustoiminguid, et lahendada tema juhtumiga seotud õiguslikud küsimused;

b) see annaks talle täiendavat teavet niipea, kui i) teave komisjoni ametlike meetmete kohta Austria vastu sai avalikuks; või ii) kui menetlus nõudis kaebuse esitajalt meetmete võtmist või andis olulise tulemuse;

c) tema juhtumit võiks selgitada Euroopa Kohtu eelotsusega Austria kõrgeima halduskohtu esitatud küsimuses sarnases kohtuasjas (kohtuasi C-363/08: Slanina) .

10. Euroopa Kohus tegi 26. novembril 2009 eespool nimetatud kohtuasjas eelotsuse [\[2\]](#) [\[Linki\]](#). Kuna kaebuse esitaja ei saanud komisjonilt mingit teavet, saatis ta 15. jaanuaril 2010 talle meeldetuletuse. Komisjon ei vastanud tema meeldetuletusele ega teatanud talle, kas ta on teinud sisulise otsuse tema rikkumiskaebuse kohta. Sel ajal ei maksnud Austria ametiasutused talle ikka veel peretoetusi.

11. Eespool nimetatud asjaolusid arvesse võttes pöördus kaebuse esitaja uuesti ombudsmani poole. Käesoleval juhul oli tema kaebus esitatud komisjoni vastu.

Uurimise ese

12. Ombudsman otsustas algatada käesoleva uurimise seoses järgmiste väidete ja väidetega.

Väited:

(1) Komisjon ei teinud mõistliku aja jooksul otsust kaebuse esitaja Austria vastu esitatud kaebuse kohta.

(2) Komisjon ei vastanud tema 15. jaanuari 2010. aasta kirjale.

Väide:

Komisjon peaks seoses tema juhtumiga võtma tõhusaid meetmeid.

Uurimine

13. Kaebus saadeti ombudsmanile 9. mail 2010. Ombudsman algatas 7. juunil 2010 uurimise ja saatis kaebuse komisjonile koos taotlusega arvamuse saamiseks 30. septembriks 2010.

Komisjon edastas oma arvamuse 25. augustil 2010. Seejärel saatis ta arvamuse tõlke poola keelde, mis edastati kaebuse esitajale koos kutsega esitada märkusi. Kaebuse esitaja esitas oma märkused 19. septembril 2010.

Ombudsmani analüüs ja järeldused

A. Väidetav suutmatus i) vastata 15. jaanuari 2010. aasta kirjale ja ii) teha mõistliku aja jooksul otsus kaebuse esitaja Austria vastu esitatud kaebuse kohta ja sellega seotud väide

Ombudsmanile esitatud argumendid

14. Kaebuse esitaja väitis, et kuigi komisjon teatas, et tema juhtumit saab selgitada Euroopa Kohtu eelotsusega sarnase juhtumi kohta, mille kohus tegi 2009. aasta novembris, ei esitanud komisjon talle asjakohast teavet enne, kui ta esitas kaebuse ombudsmanile.

15. Komisjon eiras ka tema 15. jaanuari 2010. aasta meeldetuletust.

16. Komisjon rõhutas oma arvamuses, et liikmesriikide pädevate asutuste ülesanne on teha kindlaks ja otsustada, kas nende vastavates siseriiklikes õigusaktides sätestatud tingimused, vajaduse korral koostoimes määrusega, on igal üksikjuhul täidetud. Isegi kui selline otsus on eitav, ei saa komisjon üksikjuhtudel sekkuda siseriiklikesse haldus- ja/või kohtumenetlustesse.

17. Arvestades, et kaebuse esitaja juhtum oli seotud olulise õigusliku küsimusega, tegi komisjon kõik endast oleneva, et uurida faktilist olukorda ja asjakohaseid siseriiklikke õigusakte. Komisjon jõudis järeldusele, et Austria peaks kaebuse esitajale hüvitisi maksma. Seetõttu otsustas ta algatada Austria vastu rikkumismenetlust, et selgitada keerulist õigusküsimust. Seega saatis ta 9. oktoobril 2009 Austriale ametliku kirja, [3] [Linki] millele Austria vastas 9. detsembril 2009 [4] [Linki]. Oma vastuses viitasid Austria ametiasutused Euroopa Kohtu 26. novembri 2009. aasta otsusele kohtuasjas *Slanina*. Nad palusid komisjonil rikkumismenetlust peatada, kuni Austria kõrgeim halduskohus teeb otsuse pärast seda, kui Euroopa Kohus on asja tagasi saatnud. Euroopa Kohtu esildise [5] [Linki] tulemusena peab nimetatud siseriiklik kohus tegema otsuse tingimuste kohta, mis on vajalikud selleks, et isikut, kes ei ela ühises leibkonnas, tunnustataks pereliikmena. Austria kõrgeim halduskohus ei ole selles küsimuses

veel otsust teinud.

18. Siiski sisaldas kohtuotsus *Slanina muid* tõlgendavaid elemente, mis aitasid kaebuse esitaja olukorda selgitada. Selle tulemusena olid komisjoni talitused pidanud selles küsimuses korrapäraselt mitteametlikke kontakte Austria pädevate asutustega. Komisjon vabandas, et ei vastanud kaebuse esitaja 15. jaanuari 2010. aasta kirjale, ning selgitas, et see järelevalve oli tingitud märkimisväärse arengu puudumisest tema juhtumi puhul.

19. Asjaomane Austria ministeerium teatas 27. mail 2010 komisjonile, et 2010. aasta mais tasus Austria pädev asutus kaebuse esitajale 2006. aasta jaanuarist pärineva võlgnevuse summas 17 939.40 eurot. Samuti teatas ministeerium komisjonile, et ta maksab tulevikus kaebuse esitajale korrapäraselt välja makstavaid perehüvitusi. Samal päeval teavitas Austria ministeerium asjaomast Poola ministeeriumi (*Instytucja lacznikowa*) kaebuse esitaja juhtumi arengust.

20. Komisjon jäeldas, et juhtum on täielikult lahendatud. Komisjon ootas selles etapis i) Austria ametiasutuste kirjalikku kinnitust makse kohta ja ii) nende seisukoha muutmist pärast Euroopa Kohtu otsust kohtuasjas *Slanina* . Niipea kui see juhtus, saab komisjon lõpetada Austria vastu algatatud rikkumismenetluse. Komisjon märkis ka, et kaebus ombudsmanile esitati enne, kui Austria ametiasutused olid asjaomase makse teinud.

21. Kaebuse esitaja kinnitas oma märkustes, et ta sai Austria asutuselt eespool nimetatud makse ning et viimati nimetatud asutus kinnitas talle, et ta saab Austrialt perehüvitusi iga kahe kuu järel. Eelöeldut arvesse võttes kinnitas kaebuse esitaja, et on oma juhtumi tulemusega täielikult rahul ja ei „*kaebanud enam millegi üle*“.

Ombudsmani hinnang

22. Arvestades kaebuse esitaja tähelepanekuid ja asjaolu, et komisjoni tegevus seoses tema juhtumiga on osutunud tõhusaks, lõpetab ombudsman juhtumi vastavalt komisjoni otsusele.

23. Ta märgib, et kuigi komisjon tegeles kaebuse esitaja juhtumiga umbes kolm aastat, tegi ta siiski kindla otsuse võtta selle aja jooksul meetmeid kõigil võimalikel tasanditel (ELi toimimise lepingu artikli 258 kohane rikkumismenetlus, määrusega kehtestatud mehhanismi kasutamine, Poola ja Austria ametiasutuste vaheline vahendamine, pöördumine võõrtöötajate sotsiaalkindlustuse halduskomisjoni [6] [Linki] ja mitteametlikud kontaktid Austria ametiasutustega). Ombudsman tunnistas, et komisjon tegi kõik endast oleneva, et aidata kaebuse esitajat ja paljusid teisi, kes võivad olla sarnases olukorras. Seda tehes näitas ta selgelt, kuidas saab olla kodanikele kasulik, kui ta tagab, et liikmesriigid järgivad ELi õigust.

24. Lisaks võtab ombudsman heakskiiduga teadmiseks komisjoni konstruktiivse lähenemisviisi käesolevale uurimisele. Komisjon saatis kaebuse kohta arvamuse mitte ainult üks kuu enne ombudsmani määratud tähtaja möödumist, vaid esitas talle ka põhjalikud selgitused ja koopiad kõikidest tema seisukohti toetavatest asjakohastest dokumentidest.

B. Järeldused

Selle kaebuse uurimise põhjal lõpetab ombudsman selle järgmise järeldusega:

Institutsioon on kaebuse lahendanud kaebuse esitajat rahuldaval viisil.

Sellest otsusest teavitatakse kaebuse esitajat ja komisjoni.

P. Nikiforos Diamandouros

Strasbourg, 20. detsember 2010

[1] [\[Linki\]](#) EÜT 1971, L 149, lk 2. Määrus tunnistati kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise kohta (ELT L 166, lk 1; ELT eriväljaanne 05/04, lk 72).

[2] [\[Linki\]](#) Vt 26. novembri 2009. aasta otsus kohtuasjas C- 363/08: *Romana Slanina vs. unabhängiger Finanzsenat Aussenstelle Wien*, kohtulahendite kogumikus veel avaldamata.

[3] [\[Linki\]](#) Komisjon lisas arvamusele selle ametliku kirja koopia.

[4] [\[Linki\]](#) Komisjon lisas arvamusele koopia Austria vastusest ametlikule kirjale.

[5] [\[Linki\]](#) Kohtuotsuse Slanina punkt 27 on sõnastatud järgmiselt: „[...] eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on kontrollida, kas määruse nr 1408/71 artikli 1 punkti f alapunktis i sätestatud tingimus on käesoleval juhul täidetud, st kas last, kes ei ole küll elanud koos oma isaga põhikohtuasjas kõne all oleval ajavahemikul, võib siseriikliku õiguse tähenduses pidada oma isa „pereliikmeks“, ja kui see nii ei ole, siis kas teda võib pidada „peamiselt temast sõltuvaks“.

[6] [\[Linki\]](#) Võõrtöötajate sotsiaalkindlustuse halduskomisjon moodustati määruse artikli 80 alusel. See koosneb iga liikmesriigi valitsuse esindajast. Selle ülesanne on käsitleda kõiki määrusest tulenevaid haldus- ja tõlgendamisküsimusi ning edendada ja arendada liikmesriikidevahelist koostööd sotsiaalkindlustusküsimustes, ajakohastades teabevahetuse korda. Euroopa Komisjon osaleb nõuandjana aruteludes.